

התמודדות עם האתגר השיקומי של אירועי ה-7.10 ומלחמת "חרבות ברזל" במערך השיקום של מרכז רפואי סורוקה

ד"ר מיכאל גלוחודד, ד"ר אלון פרידמן, ד"ר יולי טרגר מערך השיקום, מרכז אוניברסיטאי סורוקה

תוצאות התוכנית

ב-3 חודשי המלחמה הראשונים, נבדקו 97 מטופלים, מתוכם 59 (60.8%) נשלחו לשיקום באישפוז (41 מהם התקבלו למחלקתנו). מהמאושפדים כולם היו גברים, גיל חציוני 28 שנים. הפגיעות הנפוצות היו הדף, חבלת ראש, פגיעת רסיסים, ירי, שאיפת עשן ופניאומוניטיס, וקטיעות גפיים. 27 מהמטופלים עברו 61 התערבויות כירורגיות במהלך האישפוז. פירוט ממצאים נוספים מוצג בטבלה.

טבלה 1: נתוני השיקום של נפגעי ה-7.10 ומלחמת חרבות ברזל בסורוקה

הטיפול הרפואי טרם הקבלה לשיקום באישפוז	
משך אשפוז מקדים לשיקום (חציון, ממוצע)	(8.51, 5)
משך אישפוז בטיפול נמרץ (חציון, ממוצע)	(1.78, 0)
כמות התערבויות ניתוחיות (חציון, ממוצע)	(1.48, 1)
התהליך הטיפולי במחלקת שיקום	
ניקוד FIM בקבלה לשיקום באישפוז (חציון, ממוצע)	(92,92)
משך אישפוז במחלקת שיקום במצטבר (חציון, ממוצע)	(40.8,32)
אחוז המטופלים שעברו התערבויות ניתוחיות בזמן השיקום	19.5%
תוצא שיקומי בשחרור	
ניקוד FIM בשחרור משיקום באישפוז (חציון, ממוצע)	(117,118)
ΔFIM (הפרש FIM) ממוצע בין קבלה לשחרור	25

מסקנות עיקריות של הצוות המטפל

איתור וניתוב פצועים למענה שיקומי מתאים:

- איתור יזום של מטופלים מאפשר טיפול שיקומי משלב מוקדם.
- הערכה שיקומית באישפוז מקדים מאתרת ליקויים שפוספוסו.
- הדרכה שיקומית בשלב מוקדם עוזרת להתמודדות המשפחות.

תוכנית שיקומית מותאמת אישית:

- קבלה לאישפוז מכוונת מטרה מייעלת מהלך השיקום.
- הערכה תכופה מסייעת לאיתור קשיים בתהליך השיקומי.
- שת"פ עם הכירורגים מקצר זמן להתערבויות נדרשות.

יישום הלקחים להמשך:

- השיקום בסורוקה עובד במתכונת הנ"ל לכל אורך המלחמה.
- השיקום המותאם-אישי מיושם כעת גם למטופלים "רגילים".
- צוות שיקום נייד מתוכנן לפעול במחלקות האקוטיות מול כל מטופלים עם פגיעה תפקודית.

רקע

מחלקת השיקום שלנו נותנת מענה למרכז רפואי שלישוני גדול, ונדרשת בשגרה לתת מענה למעל מיליון תושבים. אירועי ה-7.10 ומלחמת "חרבות ברזל" הציגו אתגר ייחודי ומורכב למחלקתנו מבחינה שיקומית.

מטרות

יצירת מתווה פעולה חדשני למתן מענה שיקומי במתכונת חירום לאיתור ניתוב וקליטה של מטופלים מהמחלקות האקוטיות, והכנת תוכנית שיקומית מותאמת אישית לכל פצוע.

שיטות

איתור וניתוב פצועים למענה שיקומי מתאים:

1. צוות שיקום נייד רב מקצועי בהובלת רופא שיקום בכיר
2. כל פצוע הקשור ללחימה נבדק ב-24 שעות מקבלתו
3. מעקב כל 24-48 שעות לפצועים
4. מתן המלצות למשפחות והנחיות לצוותים המטפלים
5. "הכנת הקרקע" להעברת המטופלים (למחלקתנו או למוסד אחר)

תוכנית שיקומית מותאמת אישית:

1. מבוסס על קונספט Individualized Rehabilitation Project
2. מייעל זמן באישפוז למטרות מותאמות אישית לכל פצוע
3. שיתוף פעולה הדוק עם המחלקות הכירורגיות

תרשים 1: מודל השיקום המוצע למתן מענה שוטף לכמות גדולה של פצועים

